

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

1863
25-9-18

25.09.2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υγείας

Θέμα: Ευθύνες, λάθη, καθυστερήσεις και πολυάριθμες παραλείψεις από το Υπουργείο Υγείας στην αντιμετώπιση της τραγωδίας στο Μάτι

Οι ευθύνες και οι παραλείψεις ενεργειών της κυβέρνησης, δηλαδή της Κεντρικής Διοίκησης και των φορέων αυτής, αλλά και των Δήμων, Περιφερειών και αποκεντρωμένων Διοικήσεων που οδήγησαν στην τραγωδία στο Μάτι του Δήμου Μαραθώνα είναι σαφείς και συγκεκριμένες. Αυτές οι παραλείψεις ενεργειών του κράτους από τη μια επέτρεψαν να συντελεστεί η καταστροφή - η οποία δυστυχώς συνοδεύτηκε από εκατόμβη αδικοχαμένων πολιτών - και από την άλλη συνεχίζονται έως και σήμερα καθώς και μετά την φονική πυρκαγιά δεν εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα μέτρα μέριμνας, υποστήριξης αλλά και διαφύλαξης της ζωής και της υγείας των πληγέντων.

Ένα από τα Υπουργεία τα οποία φέρουν εξαιρετικά μεγάλη ευθύνη για την τραγωδία στο Μάτι είναι το Υπουργείο Υγείας. Ο πραγματικός ρόλος του Υπουργείου Υγείας και οι επίσημες αρμοδιότητες και δράσεις με τις οποίες είναι επιφορτισμένο για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών δεν περιορίζονται - ως κανείς ίσως θεωρεί - στην νοσηλεία των εγκαυματιών ή/ και στην περισυλλογή και νεκροψία σωρών. Αντιθέτως, ο ρόλος του Υπουργείου Υγείας βάσει του Εθνικού Σχεδιασμού είναι εξαιρετικά κομβικός και στρατηγικός τόσο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φυσικού φαινομένου της πυρκαγιάς και την αποφυγή απωλειών όσο και για την υποστήριξη και διαφύλαξη της δημόσιας υγείας των πληγέντων μετά το πέρας αυτής.

Αρκεί κανείς να αναγνώσει τον ισχύοντα σχεδιασμό του Υπουργείου Εσωτερικών - Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Σχέδιο δράσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω δασικών πυρκαγιών» και αριθμό πρωτοκόλλου «3752/25 Μαΐου 2018» - το οποίο εκδόθηκε δύο μόλις μήνες πριν την τραγωδία -, για να αντιληφθεί τι

όφειλε να κάνει του Υπουργείο Υγείας (Γενικές Διευθύνσεις, Αυτοτελείς Διευθύνσεις, ΕΚΕΠΥ) και οι φορείς του (ΔΥΠΕ, ΕΚΑΒ, ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.) και τι δυστυχώς δεν έκανε.

Ενδεικτικώς, ως αναφέρεται στις σελίδες 29 - 30 του ανωτέρω Σχεδίου: Το Υπουργείο Υγείας στο πλαίσιο της αποστολής του αναπτύσσει δράσεις για την διασφάλιση της Δημόσιας Υγείας σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών καθώς και την περίθαλψη των πληγέντων. Οι δράσεις είναι τόσο προπαρασκευαστικές για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών όσο και διαρκείς δηλαδή συνεχίζονται με στόχο τη διαχείριση και των συνεπειών από την εκδήλωση της πυρκαγιάς.

Ενδεικτικώς, σύμφωνα με το ανωτέρω έγγραφο:

Α) το ΕΚΕΠΥ (Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας) που λειτουργεί ως αυτοτελής Δημόσια Υπηρεσία, 24ωρης καθημερινής λειτουργίας, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Υγείας, όφειλε μεταξύ και άλλων:

- Πριν την καταστροφική πυρκαγιά:
 1. να έχει εκπονήσει, σε συνεργασία με το Εθνικό Συμβούλιο Δημόσιας Υγείας (Ε.ΣΥ.Δ.Υ.), τις Γενικές Διευθύνσεις και τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας, τα επιχειρησιακά σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών. (Σχέδιο Εκτάκτων Αναγκών «ΠΕΡΣΕΑΣ»),
 2. να έχει οργανώσει 30 Νοσοκομεία σε ετοιμότητα αντιμετώπισης περιστατικών υγείας - σύμφωνα με το Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς που εκδίδει η Γ.Γ.Π.Π.
 3. να έχει οργανώσει τις επικοινωνίες και τη διαχείριση πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών υγείας και των υπόλοιπων Κέντρων Επιχειρήσεων.
- Μετά την εκδήλωση της πυρκαγιάς:
 1. να έχει συντονίσει δημοσίους και ιδιωτικούς φορείς υγείας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και κρίσεων στην δημόσια υγεία.
 2. να παρακολουθεί την εφαρμογή δράσεων του Τομέα Υγείας βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού, όπως ετοιμότητα και λειτουργία των νοσηλευτικών μονάδων για την υποδοχή τραυματιών/ ασθενών, κάλυψη αυξημένων αναγκών σε φαρμακευτικό υλικό, επιδημιολογική επιτήρηση από κλιμάκια του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ., έλεγχοι Δημόσιας Υγείας, κλπ.
 3. να ενημερώνει ήδη τους πολίτες για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας τους λόγω δασικών πυρκαγιών (επίδραση των παραγώγων καύσης στην υγεία, κλπ) αφού βεβαίως είχε προβεί στις απαραίτητες μετρήσεις παραγόντων επιβάρυνσης της ατμόσφαιρας (μελέτες - μετρήσεις- εξετάσεις κλπ).

Β) Το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.) όφειλε μεταξύ και άλλων:

- Πριν την καταστροφική πυρκαγιά:
 1. να έχει εξασφαλίσει τις επικοινωνίες του συντονιστικού κέντρου ΕΚΑΒ με τα άλλα κέντρα επιχειρήσεων
 2. να έχει ενεργοποιήσει ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό του Ειδικού Τμήματος Ιατρικής Καταστροφών (Ε.Τ.Ι.Κ.)
- Μετά την εκδήλωση της πυρκαγιάς:
 1. να έχει αποστείλει ασθενοφόρα και κινητές μονάδες στον τόπο της καταστροφής για παροχή πρώτων βοηθειών τυχόν ασθενών/ τραυματιών από την έκθεσή τους σε παράγωγα καύσης ή από τραυματισμούς κατά την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου και διακομιδή τους στα νοσοκομεία
 2. να έχει ενεργοποιήσει την Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων (ΟΔΙΚ), η οποία συντονίζει επιτελικά και επιχειρησιακά τις δραστηριότητες των κατά τόπους δυνάμεων του ΕΚΑΒ (παραρτήματα του ΕΚΑΒ, Ειδικό Τμήμα Ιατρικής Καταστροφών (ΕΤΙΚ) του ΕΚΑΒ, κλπ)

Δυστυχώς, τα ανωτέρω μέτρα που αφορούν επιβεβλημένες ενέργειες του Υπουργείου Υγείας - τόσο πριν την πυρκαγιά όσο και μετά - είτε εφαρμόστηκαν πλημμελώς είτε στην πλειοψηφία τους δεν έλαβαν καθόλου τόπο. Εντυπωσιακή είναι η έλλειψη ενημέρωσης/ καθοδήγησης του πληθυσμού μετά την καταστροφική πυρκαγιά αφού τους επιτράπη να επιστρέψουν στα σπίτια τους χωρίς να έχουν γίνει οι απαραίτητες μετρήσεις τοξικότητας της ατμόσφαιρας αλλά και να σκουπίσουν άμεσα με κίνδυνο να χαθούν DNA απανθρακωμένων ατόμων.

Ενώ επιπλέον την 16η Ιουλίου 2018 - λίγες μέρες πριν την φονική πυρκαγιά - το Κέντρο Επιχειρήσεων του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. (Κ.ΕΠΙΧ- ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.) σταμάτησε αίφνης - χωρίς να προηγηθεί η ενημέρωση του γενικού πληθυσμού και των συναρμοδίων υπηρεσιών - να εφημερεύει ύστερα από 14 συναπτά χρόνια λειτουργίας του επί 24ωρης βάσης, κατόπιν σχετικής εντολής του Προέδρου ΔΣ του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ., με αποτέλεσμα να υπάρξει έλλειμμα συντονισμού στο Υπουργείο Υγείας κατά την κρίσιμη νύχτα της πυρκαγιάς αλλά και άγνωστος αριθμός άγονων κλήσεων ανθρώπων που ζητούσαν βοήθεια ή/ και παρείχαν κρίσιμες πληροφορίες που ποτέ δεν διαχειρίστηκε κανείς.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Γιατί δεν υλοποιήθηκαν από το Υπουργείο Υγείας (πολιτική ηγεσία, Γενικές Διευθύνσεις, Αυτοτελείς Διευθύνσεις, ΕΚΕΠΥ) και τους φορείς του (ΔΥΠΕ, ΕΚΑΒ, ΚΕΕΛΠΙΝΟ) οι προβλεπόμενες και ισχύουσες ενέργειες βάσει του επίσημου σχεδιασμού του Υπουργείου

Εσωτερικών - Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας; (βλ Σχέδιο δράσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω δασικών πυρκαγιών με αριθμό πρωτοκόλλου 3752/ 25 Μαΐου 2018). Θα γίνει αναζήτηση ευθυνών;

2. Γιατί δεν εφαρμόστηκαν και υλοποιήθηκαν από το Υπουργείο Υγείας οι εκχωρούμενες αρμοδιότητες σε οριζόντιο και κάθετο επίπεδο (Υπουργός, Αναπληρωτής Υπουργός, Γενικοί Γραμματείς, Γενικοί Διευθυντές, Διευθυντές και ΔΥΠΕ) και εποπτευόμενοι φορείς μέχρι και σήμερα έτσι ώστε η αποστολή του Υπουργείου Υγείας που είναι «η προώθηση και προαγωγή της υγείας του πληθυσμού μέσω του προγραμματισμού και της υλοποίησης των πολιτικών Δημόσιας Υγείας ... υγειονομικής φροντίδας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα» να εκπληρώνεται; (Π.Δ 121, ΦΕΚ 148/Α'2-17);
3. Γιατί δεν έγινε καμία συντονιστική συνάντηση από τον Υπουργό Υγείας και τον Αναπληρωτή Υπουργό μέχρι σήμερα ώστε να δοθούν σαφείς οδηγίες προς τους Γενικούς Γραμματείς, Γενικές Διευθύνσεις, ΔΥΠΕ, ΕΚΕΠΥ, ΕΚΑΒ, ΚΕΕΛΠΝΟ; Αν έγιναν, να κατατεθούν τα πρακτικά, οι ημερομηνίες και οι σχετικές διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν προς υλοποίηση των οδηγιών.
4. Η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής θεωρεί ότι η εγκύκλιος που εκδόθηκε 3 μέρες μετά τις 23.07.2018 και αναθεωρήθηκε με νέα 8 ημέρες μετά έδρασε έγκαιρα ως όφειλε σε τέτοια έκτακτη ανάγκη; Ήταν άμεσες οι ενέργειές της; Μέχρι σήμερα ποια είναι τα αποτελέσματα αυτών των οδηγιών; Υπήρξε εισήγηση από την Κεντρική Υπηρεσία για τη συγκρότηση κλιμακίου για υγειονομικούς ελέγχους στην περιοχή; Ελήφθη μέχρι σήμερα μέριμνα ελέγχου περιβαλλοντικής επιβάρυνσης της περιοχής έτσι ώστε να εντοπίζονται εστίες υψηλού κινδύνου για την ατομική και δημόσια υγεία; Θα αναζητηθούν ευθύνες;
5. Η Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Υγείας εναρμονίζεται με τις αρμοδιότητες και τον σκοπό της; Ποιες αποφάσεις – εγκυκλίους εξέδωσε προς ΔΥΠΕ, ΕΚΕΠΥ, ΕΚΑΒ και άλλους βασικούς της φορείς ώστε να θέσει σε ετοιμότητα νοσοκομεία, στρατιωτικά νοσοκομεία, ειδικές κινητές μονάδες και ασθενοφόρα του στρατού με εκπαιδευμένο προσωπικό υγείας; Υπήρξε στενή συνεργασία με το ΕΚΕΠΥ; Εάν όχι, γιατί; Εάν ναι, παρακαλούμε όπως μας δοθούν τα σχετικά στοιχεία. Θα αναζητηθούν ευθύνες;
6. Οι άλλες Γενικές Διευθύνσεις του Υπουργείου Υγείας ποιες διοικητικές πράξεις (εγκύκλιοι, αποφάσεις) εξέδωσαν ή εισηγήθηκαν βάσει των αρμοδιοτήτων τους; Θα αναζητηθούν ευθύνες;

7. Ποιες είναι οι ακριβείς ενέργειες στις οποίες προέβη το ΕΚΕΠΥ και η αρμόδια Διεύθυνσή του; Παρακαλούμε όπως μας δοθούν τα σχετικά έγγραφα επικοινωνίας/ εντολών μεταξύ των υπηρεσιών.
8. Ποιες άλλες αποφάσεις - εγκυκλίους εξέδωσε προς τους φορείς του; Πώς διαχωρίζεται ο ρόλος του Υπουργείου Υγείας από τον ρόλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας; Στο κοινό Δελτίο Τύπου των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Παιδείας, και Υγείας αναφέρονται οι δράσεις του κάθε Υπουργείου. Ποιες είναι οι διοικητικές πράξεις (οι οποίες παράγουν έννομα αποτελέσματα) που εξέδωσε το Υπουργείο Υγείας και οι φορείς του, προς εφαρμογή και υλοποίηση του κοινού Δελτίου Τύπου από 28.08.2018; Γιατί σταμάτησε η ενημέρωση ενώ είχε δηλωθεί ότι θα είναι συνεχής;
9. Το Εθνικό Συμβούλιο Δημόσιας Υγείας (ΕΣΥΔΥ) πότε θα συνεδριάσει ως όφειλε από την πρώτη στιγμή της καταστροφικής πυρκαγιάς; Γιατί μέχρι σήμερα δεν συνεδρίασε το ανώτατο γνωμοδοτικό όργανο προς τον Υπουργό Υγείας για τη διασφάλιση της Δημόσιας Υγείας στη χώρα; Γιατί περιορίστηκε μόνο σε έκδοση Δελτίων Τύπου η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας, τα οποία Δελτία Τύπου μόνο ενημερώνουν και ανακοινώνουν, ενώ έπρεπε συγχρόνως να παράγουν στη συνέχεια και την έκδοση όλων των σχετικών διοικητικών πράξεων;
10. Έχει προβεί το ΣΕΥΥΠ είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από εντολή της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου σε διερεύνηση τυχόν παραλείψεων/ παραβάσεων/ λαθών (που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Υπουργείου, Σχέδια Δράσεων, Υγειονομικές Διατάξεις, ισχύουσα Νομοθεσία) στο Μάτι; Θα αναζητηθούν ευθύνες;
11. Γιατί δεν δημιουργήθηκε ειδική γραμμή (call center) από το ΕΚΕΠΥ για τη διαδραστική και άμεση επικοινωνία και συμβουλευτική των πολιτών των πληγέντων περιοχών, από όπου θα μπορούσαν να ενημερώνονται άμεσα και για θέματα που άπτονται στην προστασία της ατομικής τους υγείας και της δημόσιας υγείας γενικότερα;
12. Για ποιο λόγο δεν υπήρξε συνεργασία ΕΚΕΠΥ με το Πυροσβεστικό Σώμα για ανταλλαγή πληροφοριών ως προς τα ονόματα των θυμάτων ώστε να μην υπάρξει αργοπορία με αποτέλεσμα τη σύγχυση, τις πολλές ημέρες αναμονής αναγγελίας του θανάτου και την ψυχολογική κατάρρευση των άμεσων συγγενών;
13. Γιατί τις κρίσιμες εκείνες ώρες και ημέρες δεν ήταν ενεργό το ΚΕΠΙΧ (Κέντρο Επιχειρήσεων) του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. που αποτελεί κομβικό γραφείο του Οργανισμού για την εξασφάλιση της διαρκούς και ομαλής λειτουργίας του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. ώστε να γίνεται σωστά η λήψη και η επεξεργασία πληροφοριών που σχετίζονται με θέματα δημόσιας

υγείας αλλά και η διαχείριση και η εκτίμηση κινδύνου, οξέων και άλλων συμβάντων δημόσιας υγείας; Θα γίνει αναζήτηση ευθυνών;

14. Γιατί έως και σήμερα δεν ελήφθη μέριμνα για την παρακολούθηση της υγείας των κατοίκων, μέσω βιολογικών μετρήσεων και ερωτηματολογίων με εκπαιδευμένο προσωπικό που θα καταμετρεί την πορεία της υγείας των κατοίκων προκειμένου να προλάβει τυχόν βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες λόγω της επίδρασης των παραγώγων καύσης; Υπάρχει συνεχής ενημέρωση των κατοίκων;

Οι ερωτώντες βουλευτές

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΒΑΣΙΛΗΣ

ΦΩΤΗΛΑΣ ΙΑΣΟΝΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ

ΤΣΙΑΡΑΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΒΑΓΙΩΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΒΟΥΛΤΕΨΗ ΣΟΦΙΑ

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ

ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΚΕΛΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΣΚΡΕΚΑΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΑΝΝΑ

ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΚΟΝΣΟΛΑΣ ΜΑΝΟΣ